

ДОКЛАД КЪМ ПРОЕКТА ЗА БЮДЖЕТ ЗА 2021 ГОДИНА

Предложеният проект за Бюджет 2021 на Община Велико Търново е съставен на базата на действащата нормативна уредба - Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за публичните финанси, Закон за общинския дълг, Закон за държавния бюджет на РБ за 2021г., Постановление №408/23.12.2020 г. за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2021 г., съобразен с Бюджетната прогноза на Община Велико Търново, спазвайки приоритетите за разходване на постъпилите по бюджета средства, както следва:

- плащания по обслужване на общинския дълг;
- заплати и вноски за осигурителни плащания;
- социални плащания – обезщетения, помощи, стипендии;
- храна;
- медикаменти;
- отопление, осветление;
- издръжка на социални, здравни и образователни заведения;
- ремонт на общински пътища;
- други разходи.

Бюджет 2021 ще бъде първият общински бюджет съставен, приет и изпълняван в условията на извънредна епидемична обстановка. Кризата, в резултат на пандемията от COVID-19 предизвиква значително намаление на постъпленията в общинските бюджети, поради въвежданите ограничителни мерки за бизнеса и населението и увеличени непредвидени разходи за преодоляване на последиците.

Проектът на бюджета на Община Велико Търново за 2021 година е в размер на 112 855 376 лева, в това число:

- приходи и разходи за делегирани от държавата дейности в размер на 67 590 382 лева
- местни приходи и разходи за местни и дофинансирани държавни дейности в размер на 45 264 994 лева.

В проекта за Бюджет 2021 година са заложили реализираните преходни остатъци от 2020 година в общ размер на 20 941 660 лева, в т.ч.:

- реализиран преходен остатък за делегираните от държавата дейности – 8 994 407 лева;
- реализиран преходен остатък за местни и дофинансирани държавни дейности – 11 947 253 лева.

Целевите трансфери по Бюджета за 2021 г. са:

- Обща субсидия за финансиране на делегираните от държавата дейности за 2021 година в размер на 59 220 915 лева, което в абсолютна стойност е с 10 033 443 лева повече от тези за 2020 година. Увеличението е в резултат на повишаване на повечето от разходните стандарти и увеличаване на натурални показатели.

- Обща изравнителна субсидия в размер на 1 779 900 лева, а средствата за зимно поддържане и снегочистване са 484 900 лева.
- Целева субсидия за капиталови разходи в размер на 2 140 000 лева.

Съгласно чл. 45. (1) от ПМС № 408 от 2020 г. неусвоените средства от предоставени допълнителни целеви субсидии за капиталови разходи, целеви трансфери и/или трансфери за други целеви разходи по бюджетите на общините се разходват за същата цел през 2021 г., като при остатък той се възстановява в централния бюджет в срок до един месец от приключването на разплащанията, но не по-късно от 31 декември 2021 г.

Размерът на собствените приходи на Община Велико Търново се предопределя от решенията на Великотърновски общински съвет относно ставките на местните данъци и размерите на местните такси и цени на услуги, както и от начина, по който се управлява общинската собственост.

Определянето на конкретните размери по видове собствени приходи по бюджета на общината е извършено на база проследяване на отчетните тенденции през последните години, намерили отражение в бюджетната прогноза. Получените резултати са поставени на експертна оценка относно настъпилите промени в:

- нормативната уредба за определяне размера на местните данъци и такси, промените в наредбите на Великотърновски общински съвет.
- администрирането на местните данъци и такси;
- степен на събираемост и несъбрани вземания;
- промените в положителна или отрицателна насока на икономическите условия;
- еднократно постъпващи приходи.

Очакваният размер на постъпленията от данъчни и неданъчни местни приходи през 2021 година е 26 690 689 лева, като основни приходоизточници са:

- Данък върху недвижимите имоти – 5 400 000 лв. През 2021 година размерите на данъка се запазват. Предприети са действия за увеличение на принудително събраните средства, както и недобори от минали години. Продължава кампанията по деклариране на сгради завършвани в груб строеж, защото според чл. 15, ал.5 от ЗМДТ (Закон за местните данъци и такси) *“Данък върху недвижимите имоти се дължи и в случаите, когато в двегодишен срок от завършването на сградата в груб строеж, съответно - в едногодишен срок от съставяне на констативен акт по чл. 176, ал. 1 от Закона за устройство на територията, сградата не е въведена в експлоатация или не е издадено разрешение за ползване.”*

- Такса битови отпадъци - през 2021 година размерите се запазват. Съгласно приетата с Решение №423/17.12.2020 г. План-сметка за необходимите разходи на Община Велико Търново съгласно чл. 66, ал. 1 от ЗМДТ за 2021 г., приходът се очаква да бъде в рамките на 6 446 764 лв.

- Данък върху превозните средства - Размерът на данъка се определя въз основа на данни от регистъра на пътните превозни средства, поддържан от Министерството на вътрешните работи. За леки и товарни автомобили с технически допустима максимална маса не повече от 3,5 т годишният данък се състои от два компонента - имуществен и екологичен. Имущественият компонент се определя от стойността на данъка в зависимост от мощността на двигателя, коригирана с коефициент в зависимост от годината на производство на автомобила. Екологичният компонент се определя от общинския съвет в зависимост от екологичната категория на МПС-то. Очакваното изпълнение е в рамките на 3 900 000 лв.

- Данък при възмездно придобиване на имущество – при планиране на този приход се наблюдава състоянието на пазара на движими и недвижими имоти. Върху този данък

Община Велико Търново няма пряко влияние и на база стратегическото местоположение очакваното изпълнение е в рамките на 3 400 000 лв.

- Окончателен годишен патентен данък и данък върху таксиметров превоз на пътници – очакваният приход е в рамките на 180 000 лв. В частта за Данък върху таксиметров превоз на пътници в очакван план - 80 000 лв., данъкът, заплащан от превозвачите ще бъде в размер на 300 лв., като държавата ще предостави финансова компенсация на общините в размер на разликата между размера на определения от Общинският съвет годишен данък върху таксиметров превоз на пътници за 2020 г. и минималната ставка за този данък съгласно ЗМДТ, на основание чл. 107, ал.2 от ЗДБРБ за 2021 година.

- Туристически данък - очакваният приход е в рамките на 150 000 лв. Намалението на постъпленията от туристически данък се очаква с оглед непредвидимостта на бъдещото развитие на кризата предизвикана от COVID-19 и обхвата на евентуалните нови противоепидемични мерки .

Местните приходи и доходи от общинска собственост и местни такси без такса битови отпадъци се предвижда да са в размер на 6 369 330 лева.

Нестабилната финансова обстановка налага да бъде приложен реалистичен подход и разработени песимистични прогнози при определяне на приходите и доходите от собственост (наеми и цени на услуги) и приходите от разпоредителните сделки с общинско имущество. Пандемията постави и общинските финанси в несигурна среда, което е сериозно предизвикателство за разработването на реалистични общински приходи.

Съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси/ЗПФ/, по бюджетите на второстепенните и от по-ниска степен разпоредители с бюджет, по бюджета на общината не се предвиждат приходи, с изключение на помощи и дарения. Това не се отнася за разпоредителите с бюджет, които прилагат делегиран бюджет. Собствените приходи на училищата се планират от съответните директори.

Собственото участие по проекти, които са за сметка на Местни данъчни и неданъчни приходи и заемни средства е в размер на 1 836 256 лева.

Предвижда се от бюджета за 2021 г. на Община Велико Търново да бъдат използвани временни безлихвени заеми /нето/ за Сметки за средства от Европейския съюз в размер на 1 734 972 лева.

Разходите в проекта за бюджет на Община Велико Търново за 2021 г. са планирани в съответствие с действащото законодателство при създадена организация за поддържане на добро финансово състояние и ефективно, ефикасно и икономично използване на бюджетния ресурс. Съобразени са с държавните стандарти, приети с ЗДБРБ за 2021 г. и действащите договори в Община Велико Търново. Финансовото управление и контрол се извършва при засилена финансова дисциплина и ясно дефинирани приоритети, като не се поемат ангажименти за разходи, които финансово не са обезпечени и не се допуска увеличение на просрочените задължения и вземания. За целта текущо се анализира изпълнението на бюджета с оглед своевременното идентифициране на рисковете и причините за възникване на просрочени задължения и вземания, въз основа на информацията за поети ангажименти за разходи и начислени задължения и за начислените вземания. Едновременно с това се предприемат и необходимите мерки за преодоляване на възникналите проблеми.

Разходите за персонал, в т.ч. възнаграждения и осигуровки, са разчетени съобразно числеността и структурата на администрацията приета от Великотърновски общински

съвет, съгласно действащата национална нормативна уредба. Предвидено е увеличение на работните заплати на персонала, съгласно насоките и средствата определени от ЗДБРБ за 2021 г. и Министерство на финансите.

Разходите за текуща издръжка са съобразени с натуралните показатели в съответното разходно перо, в т.ч. брой хранодни в детски ясли и детски градини, брой потребители в заведения за социални услуги, дължина улична мрежа, инсталирани мощности за осветление и отопление, поддържане зелени площи, паркове за отдих и спорт, гробищни паркове, урбанизирана територия и др.

Разпределението на разходите по населените места, които не са на самостоятелен бюджет е направено на заседание на Управителният съвет на кметовете и кметски наместници на сдружението „Янтра-2001“ /Приложение Протокол от заседание на Управителният съвет на сдружение „Янтра-2001“ от 15.01.2021 г./. Предоставените средства са съобразени с изменението и допълнението на Закона за местното самоуправление и местната администрация/ЗМСМА/, където се поставя минимално изискване за целево насочване на минимум 30 на сто от постъпленията от управление и разпореждане с общинска собственост и активи на съответната територия, за инвестиции и изпълнение на дейности от местно значение в съответното населено място.

Функция „Общи държавни служби“:

В Делегираната от държавата дейност средствата са в размер на 3 336 900 лева. В тази функция са планирани разходите за възнаграждения и осигурителни вноски на кметове, кметски наместници и на служители в общинската администрация. Средствата за заплати за 2021 г. за делегираните от държавата дейности се определят в съответствие с действащите разпоредби. В рамките на средствата по единните стандарти, кмета определя индивидуалните възнаграждения на служителите в администрацията в съответствие с действащата нормативна уредба. Със средствата, определени със ЗДБРБ за 2021 г. за общинската администрация е предвидено увеличение на заплатите. С чл. 51 от ЗДБРБ за 2021 г. са определени средствата за общинската администрация, в т.ч. за кметове, кметски наместници, както и за останалата численост на администрацията.

За дофинансирани държавни дейности са предвидени кредити за заплати и осигурителни вноски на щатни бойки в общинска администрация, за които не е осигурено финансиране от държавния стандарт в размер на 2 350 859 лева. За възнаграждения на председателя на Великотърновския общински съвет, на общинските съветници, за издръжка на общинската администрация и на Великотърновски общински съвет, както и за капиталови разходи и други са предвидени средства в размер общо 3 718 803 лева.

В разходите за дофинансиране на делегираните от държавата дейности също е предвидено увеличение на разходите за персонал съответстващо на настоящата нормативна уредба, относно осигурителни вноски и минимална работна заплата. В разходите за местни дейности за текуща издръжка на общинска администрация и общински съвет няма съществени промени спрямо предходната година.

Разходите за представителни цели на общините се определят от съответния общински съвет, при спазване на ограниченията по чл. 92 от ЗДБРБ за 2021 г.

В чл. 92, ал.1 от ЗДБРБ за 2021 г. е определено, че размерът на средствата за представителни разходи за кметовете в общините не може да бъде по-голям от 2 на сто от общия годишен размер на разходите за издръжка по §10-00 „Издръжка“ за дейност „Общинска администрация“.

Размерът на средствата за представителни разходи за общинските съвети, съгласно чл. 92, ал. 2 от ЗДБРБ за 2021 г. не може да бъде по-голям от 1 на сто от общия годишен

размер на разходите за издръжка по §10-00 „Издръжка“ за дейност „Общинска администрация“.

Представителните цели съгласно чл. 62, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за данъка върху добавената стойност са: посрещане, престой и изпращане на гости и делегации, нощувки, консумация на храна и напитки, организиране на делови срещи, тържества, развлекателни мероприятия, екскурзии.

Функция „Отбрана и сигурност“:

В делегираните от държавата дейности средствата са в размер на 2 377 637 лева, от които 2 061 747 лева представляват реализиран преходен остатък. Средствата за капиталови разходи са в размер на 1 096 225 лева. Предвиден е ръста на минималната работна заплата и осигурителните вноски на оперативните дежурни и изпълнителите по поддръжка и по охрана на пунктовете за управление, осигурени са средства за Доброволни формирования, за Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и за Комисиите за борба с трафика на хора.

В разходите за местни и дофинансирани дейности са осигурени средства за превантивни дейности, за незабавна реакция при наличие на природни бедствия и производствени аварии, почистване на дерета, речни корита, изграждане на отводнителни канали и поддръжка на язовири на територията Община Велико Търново в размер на 504 500 лева, в т.ч. за капиталови разходи – 207 000 лева.

Функция „Образование“:

В делегираните от държавата дейности средствата са в размер на 41 676 869 лева, от които 3 414 200 лева представляват реализиран преходен остатък.

През 2021 година общата субсидия за делегирани от държавата дейности за функция „Образование“ е в размер на 38 222 276 лева, което представлява близо 65% от общата субсидия за делегирани от държавата дейности за Община Велико Търново. Увеличението за функция „Образование“ за 2021 година спрямо 2020 година е в размер на 5 982 752 лева, което представлява 60% от общото увеличение на общата субсидия за делегирани от държавата дейности за Община Велико Търново.

Ръстът във функцията е за осигуряване увеличение възнагражденията на педагогическите специалисти с 15% и осигурителните вноски от работодателя. За непедagogическия персонал разчетеното увеличение на възнагражденията е с 10%.

Средствата за подпомагане заплащането на такси, дължими от родителите за дейностите по хранене на децата в задължителното предучилищно образование в изпълнение на чл. 283, ал. 9 от ЗПУО са в размер на 311 634 лева, разпределени по нов норматив за финансиране. /по 174 лв. за всяко дете в задължителна предучилищна възраст, записано в целодневна или полудневна форма на организация в детска градина/. През месец април средствата ще бъдат коригирани в посока намаление със 102 486 лева, тъй като в Община Велико Търново не е въведено задължително предучилищно образование за 4 годишните деца.

Стандартите за детските градини нарастват средно с 14%, а за неспециализираните училища, професионалните гимназии и паралелки за професионална подготовка - дневна форма на обучение и дуална система на обучение, на специалните училища и центровете за специална образователна подкрепа - средно с 13%. Стандартите за ученик в други форми на обучение (вечерна, задочна, индивидуална и самостоятелна) се увеличават средно с 15%. Нормативите за финансиране на дейности по подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие и развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие се увеличават диференцирано с 10 до 15%. Останалите допълващи стандарти се увеличават, както следва: за ученик в комбинирана форма на обучение - с 16%, за ученик в дневна форма на обучение и дуална система на обучение в първи и втори гимназиален етап - съответно с от 22% до 39%, в зависимост

от вида на паралелката; за ученик с разширено изучаване на музика - с 16%. Допълващите стандарти за материална база и за поддръжка на автобуси остават в размерите от 2020 г.

Разходите за местни и дофинансирани дейности са в размер на 3 824 483 лева, от които 497 253 лева представляват реализиран преходен остатък. Във функцията са предвидени 828 988 лева за капиталови разходи и резерв за непредвидени и неотложни разходи за ремонтни дейности - 246 480 лева.

Функция „Здравеопазване“:

В делегираните от държавата дейности средствата са в размер на 5 908 148 лева, от които 1 666 428 лева представляват реализиран преходен остатък. Предвидено е увеличение на разходите за персонал. Стандартите за медицинско обслужване в здравен кабинет са увеличени с 20 %, а тези за яслена група и детска ясла - 22%, здравните медиатори с 15,6%. Стандартът за финансиране на общинските съвети по наркотичните вещества е увеличен с 13,4 %.

В разходите за местни дейности във Функция „Здравеопазване“, които са в размер на 624 424 лева е предвидена издръжката на детски ясли – 479 424 лева, Общинската програма за асистирана репродукция – 70 000 лв., в т.ч. преходен остатък от минали години, съвместни проекти с БЧК и МЗ – 10 000 лв. и други програми и проекти за дейностите по здравеопазване.

Функция “Социално осигуряване, подпомагане и грижи“:

В делегираните от държавата дейности средствата са в размер на 9 403 104 лева, от които 1 189 615 лева представляват реализиран преходен остатък, в т.ч. за капиталови разходи – 17 426 лева. Определените средства по единни стандарти за съответната дейност осигуряват разходите за заплати, други възнаграждения и плащания за персонала, осигурителни вноски от работодатели и издръжка.

Разчетени са средства за увеличение на разходите за персонал. Стандартите са увеличени диференцирано, както следва:

-за специализираните институции за предоставяне на социални услуги - Домове за пълнолетни лица с умствена изостаналост, стандартът е увеличен спрямо 2020 година с 15 %; от които 10 % с ПМС 535/30.06.2020 г. и 5 % с РМС №790/30.10.2020 г. Със същия процент са повишени заплатите на работниците и служителите в сферата на социалните услуги. Таксите събрани от обектите на Център за социални услуги /ЦСУ/, явяващи се делегирани от държавата дейности се превеждат директно в републиканския бюджет. Най-голямо %-тно увеличение се наблюдава по стандартите за центровете за настаняване от семеен тип за деца/младежи и пълнолетни лица с увреждания и за защитените жилища за лица с увреждания - 25 %.

През 2021 г., с РМС № 790 от 2020 г., социалната услуга „Асистентска подкрепа" е определена да се финансира като делегирана от държавата дейност. Правилата за предоставяне на тази услуга са определени с чл. 93 от Закона за социалните услуги.

Натуралният показател е „субсидиран брой потребители", който служи за определяне на общия размер на средствата за финансиране на услугата и за разпределението им по общини. Механизмът за определяне на субсидирания брой потребители по общини е изготвен на база предоставена информация от Агенцията за социално подпомагане (АСП) за броя на хората с увреждания, регистрирани в АСП, съответно с вид и степен на увреждане 71-90%, над 90% и над 90% с чужда помощ.

В размера на приетия стандарт са разчетени средства за: възнаграждение на асистента на база на минималната работна заплата за страната за 2021 г. и съответните задължителни осигурителни вноски от работодателя; разходи за работно облекло; разходи за надграждащи обучения и супервизия; разходи за администриране на услугата; разходи за транспорт по време на изпълнение на служебните задължения.

Стандартът е разчетен, така че един асистент да обслужва средно трима потребители при 8 часов работен ден.

Средствата за предоставяне на социалната услуга „Асистентска подкрепа“ се планират и отчитат в дейност 561 „Социални услуги в домашна среда“ във функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“, а средствата за предоставяне на личната помощ по Закона за личната помощ - в дейност 562 „Асистенти за личната помощ“, съгласно Единната бюджетна класификация /ЕБК/ за 2021 г.

Месечната помощ на ученик е увеличена на размер от 35 лв. на 40 лв.

Реализираните в края на годината икономии от средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности във функцията остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на дейности в рамките на функцията, включително за инвестиционни разходи.

При изпълнение на бюджета, в дейност 589 „Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и заестостта“, по разходен §§ 42-19 „Други текущи трансфери за домакинствата“ от ЕБК се отчитат изразходваните средства по реда на Наредбата за определяне на реда за изплащане от държавата на присъдена издръжка. Съгласно чл.67 от ЗДБРБ за 2021 година е увеличен максималният размер на присъдената издръжка, която се изплаща от държавата по чл.152, ал.1 от Семейния кодекс - 90 лв.

Разходите за местни и дофинансирани дейности са в размер на 2 311 487 лв., в т.ч. преходен остатък от дарения и други – 77 000 лева.

Значителен дял от функцията заемат разходите на Домашен социален патронаж /ДСП/ Велико Търново, който има 2 филиала в с. Ново село и с. Балван с общ планиран капацитет 430 потребители, които на територията на Община Велико Търново обслужват общо 543 потребители. Чрез ДСП Община Велико Търново реализира дейности по целева програма „Обществени трапезарии“ съвместно с Фонд „Социална закрила“ за предоставянето на храна за обяд – супа, основно ястие, хляб и поне веднъж седмично десерт, на 135 потребителя, като не променя броят на дните и бенефициентите, ползващи услугата. При планирани разходи за дейността за 2021 година в размер на 1 194 615 лева, в т.ч. разходи за персонал, очакваният приход от такси за ползване на домашен социален патронаж и други общински социални услуги за 2021 година е в размер на 240 000 лева. Дейността на звеното представлява социална услуга и с увеличаване броя на потребителите пропорционално се увеличават и разходите за сметка на общинския бюджет, които не се покриват от плащаната от потребителите такса.

Клубовете на пенсионера и инвалида /КПИ/, като форма за социална интеграция и социална услуга в общността, съдействат за поддържане на социални контакти и жизнен стандарт на пенсионерите и хората с увреждания. Съгласно Заповед № РД 22-427/13.03.2020 г. на Кмета на Община Велико Търново е преустановена дейността им. Организацията и дейността на КПИ е уредена с Наредба, приета от ВТОБС, както и с Правилник за вътрешния ред в КПИ. Уредниците на КПИ, които не са в отпуск, изпълняват дейности възложени от кметовете и кметските наместници по места.

Със Заповед РД 22-193/29.01.2021 г. на Кмета на Община Велико Търново, считано от 04.02.2021 г., се възобновява дейността на Центровете за работа с деца и младежи на територията на Община Велико Търново.

Функция „Жилищно строителство, благоустройство, комунално стопанство и опазване на околната среда“:

Предвидени са разходи за водоснабдяване и канализация, улично осветление, ремонт улична мрежа, озеленяване, чистота и др. Средствата са в размер на 23 121 406 лева от които за капиталови разходи – 9 054 271 лв. и резерв за непредвидени и неотложни разходи - 150 000 лв. Реализираният преходен остатък е в размер на 8 512 623 лв.

Приетата с Решение № 423/ 17.12.2020 г. на Великотърновски общински съвет План-сметка за приходите и начислените разходи през 2021 г. за дейност „Чистота“ по чл. 66, ал. 3 от Закона за местните данъци и такси е намерила отражение в Проекта за бюджет 2021.

Средствата за Програма „Инициативи на местните общности“ е в размер на 500 000 лева.

Средствата за Ремонт улична мрежа на територията на кметствата и кметските наместничества, разпределени съгласно решение на УС на Сдружението на кметовете и кметските наместници „Янтра 2001“ са в размер на 300 000 лв. Осигурени са неизползваните такива по населени места от 2020 г. за същата дейност. Полагащи се за населените места средства от 30 % продажба на общинско имущество за периода 01.07 – 31.12.2020 г. са, както следва:

СПРАВКА
за 30 % от продажбите по кметства от отдел Управление на собствеността
период 01.07.2020г. - 31.12.2020г.

кметство	сума
с. Арбанаси	5 010
с. Беляковец	4 773
с. Вонеща вода	3 630
с. Габровци	1 227
с. Малки Чифлик	197
с. Момин сбор	2 588
с. Присово	3 183
с. Хотница	3 270
с. Шереметя	3 034
общо:	26 912

СПРАВКА
за продажби в Общинска агенция по приватизация за период 01.07.2020г. - 31.12.2020г. и очаквани постъпления на вноски по договори към 31.12.2021 г.

КМЕТСТВО	Постъпили към 31.12.2020г.	Договорени вноски към 31.12.2021г.	Общо
с. Дичин	8 898	0	8 898
с. Ново село	8 937	10 427	19 364
с. Шемшево	0	10 703	10 703
с. Къпиново	15 702	0	15 702
с. Арбанаси	23 059	18 102	41 161
с. Беляковец	13 007	12 705	25 712
Общо:	69 603	51 937	121 540

Средствата са разпределени за дейности, съгласно писмени предложения на кметовете и кметските наместници.

Функция „Култура, спорт, почивни дейности и религиозно дело“:

В делегираните от държавата дейности кредитите са в размер на 4 812 642 лева, от които 196 852 лева представляват реализиран преходен остатък. Стандартите са завишени с 11,1%, включително за музеите, художествените галерии и библиотеките с регионален характер, както и за читалищата - ръст с 10% и за допълващ стандарт за закрити площи за общинските културни институти от 12 001 кв. м – 20 000 кв. м. - на 80 хил. лв. В рамките на тези средства се определя числеността на щатния персонал, средствата за заплати и съответните задължителни осигурителни вноски от работодател, както и останалите разходи за издръжка. Съгласно ПМС №408 от 2020 г. за изпълнение на Държавния бюджет на Република България за 2021 са одобрени допълнителни трансфери по бюджетите на общините за увеличение на средствата за финансиране на библиотеките с регионален характер. Средствата се предоставят за увеличение на стойностния показател на стандарта за финансиране на библиотеките с регионален характер. За Община Велико Търново сумата в размер на 43 450 лева. Предвидено е собствено участие по проект на РБ „П. Р. Славейков“-Велико Търново в размер на 25 580 лева.

Разходите за местни и дофинансирани дейности са в размер на 4 773 874 лева. В изпълнение на чл. 12, ал. 10 от Закона за културното наследство, приходите от културни ценности постъпват по бюджета на Община Велико Търново и се разходват за дейности по опазване на културни ценности, консервация и реставрация, за музейни и други дейности, свързани с опазването на културното наследство.

Средствата за организиране на събития, включени в Културния календар на общината са в размер на 700 000 лв.

Разходите за Програма „Изкуство и култура – 2021“ са в размер на 50 000 лв.

Средствата за провеждане на културни събития по кметства и кметски наместничества са в размер на 19 850 лева.

Предвидени са средства в размер на 20 000 лв. за откупки на художествени произведения на Великотърновска тематика на стари и съвременни автори, след оценка на Художествен съвет. Съставът на Художествения съвет се определя със заповед на Директора на ХГ „Борис Денев“ и следва да включва минимум един реставратор и двама фондохранители.

Откупките остават собственост на Община Велико Търново, но се излагат в ХГ „Борис Денев“, гр. Велико Търново.

Средствата, предвидени за Програмата за развитие на физическото възпитание и спорта са в размер на 485 500 лв.

Функция „Икономически дейности и услуги“:

В делегираните от държавата дейности средствата са в размер на 75 082 лева, които представляват реализиран преходен остатък от целеви трансфери за покриване на фактически извършени и разплатени транспортни разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти и компенсации за пътувания по вътрешноградския и междуселищния транспорт.

Разходите за местни дейности са в размер на 4 005 158 лева, в т.ч. 1 714 199 лв. реализиран преходен остатък и 103 587 лв. резерв за непредвидени и неотложни разходи.

Основните разходи в местните дейности са за управление, контрол и регулиране на дейностите по транспорта и пътищата, дейности по поддържане, ремонт и изграждане на пътищата, други дейности по икономиката.

Предвидените средства от централния бюджет за зимно поддържане и снегочистване за 2021 г. са в размер на 484 900 лв.

В дейностите по поддържане, ремонт и изграждане на пътища са предвидени средства за цялостна проверка на общото експлоатационно състояние на пътната мрежа и предприемане на мерки за улесняване на работите по зимното поддържане на пътищата. Осигурени са средства за депониране в обхвата на пътя на материали, които създават затруднения при снегочистването или могат да станат причина за образуване на снегонавявания, отстраняване на направляващите пластмасови стълбчета, сигнализиране с пътен знак от двете страни на пътното платно на стеснените пътни участъци и участъците с интензивни снеговалежи, отстраняване на повредите на настилната чрез запълване на пукнатините и изкърпване на дупките, подравняване и профилиране на банкетите както и при необходимост - освежаване на хоризонталната маркировка на пътищата.

Функция „Разходи, неклассифицирани в другите функции“:

В тази функция се отчитат Разходите за лихви по ползване на заеми от страната, като средствата са в размер на 30 000 лв.

Реализираните в края на годината икономии на средствата за финансиране на делегираните от държавата дейности остават като преходен остатък по бюджета на общината и се използват за финансиране на същите функции, групи и дейности, включително за инвестиционни разходи, съобразно решението на Великотърновски общински съвет. Преходните остатъци на звената от системата на народната просвета, които прилагат системата на делегиран бюджет, се възстановяват по бюджетите на всеки разпоредител с бюджет в срок до 31 януари 2021 г.

Инвестиционната програма на Община Велико Търново за 2021 година е в размер на 33 076 933 лева, в т. ч. :

- 2 140 000 лева целева субсидия от републиканския бюджет;
- 486 834 лева от приватизация;
- 1 152 276 лева от собствени бюджетни средства на Община Велико Търново;
- 426 113 лева от преходен остатък по Бюджета;
- 13 229 311 лева от Сметки за средства от ЕС и други международни програми и проекти;
- 9 384 963 лева от преходен остатък от целеви трансфери от ЦБ и други;
- 6 257 436 лева от други извънбюджетни средства

Нов момент в проекта за Бюджет-2021 е оповестяването на предстоящите Инвестиционни намерения на Община Велико Търново.

Средствата от целева субсидия за капиталови разходи е разпределена приоритетно за пътна инфраструктура, ремонт детски градини, както и спортна инфраструктура.

Съгласно разпоредбите на чл. 47 от ПМС № 408 от 2020 г. със средства от целевата субсидия за капиталови разходи по чл. 50 от ЗДБРБ за 2021 г. общините не могат да финансират разходи за общинската администрация за придобиване на леки автомобили, включително за плащания по договори за лизинг от предходни години, мобилни телефони и стопански инвентар.

Съгласно ФОН №1/18.01.2021 г. на Министерство на финансите, общинският съвет може да даде съгласие кметът на общината, по реда на чл. 89 от ЗДБРБ за 2021 г., да направи предложение до министъра на финансите за трансформиране на целева субсидия за капиталови разходи в трансфер за финансиране на разходи за извършване на неотложни текущи ремонти на общински пътища, на улична мрежа и на сгради, публична общинска собственост, също поименно определени като обекти, с конкретен размер за финансиране (справка по Приложение № 14). В този случай средствата от целева субсидия за капиталови разходи не се планират като капиталови разходи по бюджета и по разчета за финансиране на капиталови разходи, а се планират по бюджета, в съответната дейност като резерв за непредвидени и неотложни разходи.

В Бюджет 2021 като резерв за непредвидени и неотложни разходи са предвидени 522 579 лв., от който :

1. Текущ ремонт на детски градини на територията на Община Велико Търново – ДГ „Слънце“, ДГ „Евгения Кисимова“, ДГ „Соня“, ДГ „Здравец“, ДГ „Първи юни“, ДГ „Райна Княгиня“, ДГ „Иванка Ботева“, ДГ „Ивайло“, ДГ „Св. Св. Кирил и Методий“, ДГ „Звездица“ -село Шемшево, ДГ „Детски свят“-село Церова кория и ДГ „Вяра, надежда и любов“ -село Ресен на обща стойност 246 480 лв. с ДДС.

2. Текущ ремонт на Общински плувен басейн-гр. Велико Търново на стойност 22 512 лв. с ДДС.

3. Текущ ремонт улична мрежа на гр.Велико Търново, за следните обекти: кв."Бузлуджа" и кв."Зона - В": ул."Георги Измирлиев" и ул."Стоян Коледаров"; Улици в кв."Колю Фичето": ул." арх. Георги Козаров"; Улици в централна част: ул."Ниш", ул."Тодор Балина", ул."Йоновка", ул."Пейо Яворов", ул."Гео Милев", ул."Негованка", ул."Мармарлийска", ул."Мизия" ул."Трети март", ул. "Момина крепост"; Кв."Акация": стълбищна улица "Еделвайс" и междублокови пространства в квартал "Колю Фичето" - алеи, паркинги и др. на стойност 150 000 лв. с ДДС.

4. Текущ ремонт общинска пътна мрежа, за следните обекти: общински път VTR 1012 "/път III-504/ - с.Водолей – с.Дичин - (граница с община Павликени)"; общински път VTR 1042 "/път I-4/ - жп гара Велико Търново - ВТУ - ж.к."Св.гора"; общински път VTR 2184 "/II-53/ - граница общини (Лясковец – Велико Търново) – с.Церова Кория /път III - 5302/" и общински път GAB 3110 /път III-303/ Керека - граница общини (Дряново - Велико Търново) – с.Шемшево – гр.Велико Търново“ на стойност 103 587 лв. с ДДС.

Паричните постъпления от продажба на общински нефинансови активи се предвиждат да се разходват за:

-Собствено участие по европейски проекти и други програми за финансиране на проекти в областта на социалната и техническа инфраструктура - 126 000 лева;

- Договор за кредит с „Фонд за органите на местното самоуправление в България - ФЛАГ“ ЕАД, с цел реализацията на проект: „Развитие на модерна образователна инфраструктура в град Велико Търново,, - финансиране на собствено участие на Община Велико Търново - 174 000 лева.

През 2021 година са предвидени плащанията по заеми от предходни години за:

- „Развитие на модерна образователна инфраструктура в град Велико Търново“;
- Авансово финансиране на разходи по проекти по оперативни и други европейски програми.

Предвидени са усвоявания и плащания по нов краткосрочен дълг в размер на 4 млн. лв., средствата от който ще бъдат използвани за финансиране и рефинансиране на извършени допустими разходи за изпълнението на проекти с европейско финансиране. Същият се предвижда да бъде погасяван с постъпили плащания от съответния Управляващ орган и собствени приходи.

Предвижда се и поемане на дългосрочен дълг за финансиране на собствено участие по проект „Better connected secondary and tertiary nodes to TEN-T code and comprehensive network through joint CBC measures”/ “По-добре свързани вторични и третични точки в главната и широкообхватната мрежа на път „TEN-T”, чрез общи мерки в трансграничния регион“ (CBC)” в размер на 3 792 856 лева.

В условията на продължаваща здравна и задълбочаваща се икономическа криза бюджетната 2021 година се очертава да бъде още по-напрегната както по отношение на плащания, така и по отношение на приключване на проекти в сравнение с предходната 2020 г. Най-сложният елемент на местната финансова политика е постигането на баланс между приходите и разходите, и обвързването на определените цели и приоритети за развитие на общината с ресурсите и очаквания ефект за населението.

Основните приоритети, заложи в Бюджет 2021 г. са:

- Приключване на проекти, финансирани от ЕСИФ през програмен период 2014-2020;
- Предоставяне на икономически и социални възможности на населението;
- Осигуряване на свързаност между техническата, транспортната и социалната инфраструктура чрез изграждане на нова, адаптиране и ремонт на съществуващата такава – детски градини и ясли, училища, спортни бази, културни институти и др.

Чрез прозрачност и предвидимост на процеса на управление на проектите е осигурено разплащане и верифициране на извършените разходи по съответните програми. Подобренията в социалната инфраструктура осигуряват висока оценка на ниво на образование, културен туризъм и социални услуги на територията на Община Велико Търново, което води до висок относителен дял на капиталовите вложения и повишаване на жизнения стандарт на населението.

инж. Д. Панов

Кмет на Община Велико Търново

Съгласували,

Сн. Данева – Иванова

Зам.кмет „Финанси“

М.Маринов

Директор дирекция БФ

Д. Данчева

Главен счетоводител

Изготвил,

Д. Гавраилова, Гл.експерт Дирекция БФ

Р.Колева, Гл. експерт Дирекция БФ